

Dosarul nr. 2ri-154/17

Instanța de fond: CA Cahul – V. Movilă

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu,

judecători

Sveatoslav Moldovan, Ion Druță,
Mariana Pitic, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către avocatul Granici Sergiu în interesele lui Berov Stepan,

în pricina la cererea înaintată de către Verdeș Alexandru, lichidatorul SRL „Stroiservis” în proces de faliment privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere al SRL „Stroiservis”,

împotriva hotărârii și încheierii Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017,

C O N S T A T Ă :

La 07 mai 2015 administratorul SRL „Stroiservis” s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere introductivă, prin care a solicitat intentarea procesului de insolabilitate.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 18 mai 2015 s-a constatat insolabilitatea SRL „Stroiservis” cu desemnarea administratorului Bunescu Oleg în calitate de administrator al insolabilității.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 28 octombrie 2015 s-a dispus continuarea procedurii de insolabilitate cu intrarea debitorului SRL „Stroiservis” în faliment, fiind desemnat în calitate de lichidator administratorul autorizat Verdeș Alexandru.

La 23 decembrie 2016 lichidatorul SRL „Stroiservis” în proces de faliment Verdeș Alexandru a depus cerere de atragere la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere al SRL „Stroiservis” în proces de faliment, solicitând încasarea creanțelor neacoperite ale creditorilor din tabelul definitiv consolidat actualizat al SRL „Stroiservis” în mărime de 689 325,32 lei de la membrii organelor de conducere ale debitorului și anume Berov Stepan care a

deținut funcția de administrator. Totodată, lichidatorul a solicitat aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile a lui Berov Stepan.

În motivarea cererii lichidatorul a invocat că în cadrul desfășurării atribuțiilor de lichidator, evaluând actele juridice, a depistat existența temeiului de atragere la răspundere subsidiară a administratorului destituit Berov Stepan pentru inacțiunile sale și culpa sa la tănuirea bunurilor debitorului.

În cererea de validare a creanței din 29.07.2015 creditorul BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca” SA pretinde a fi garantat din contul bunurilor gajate: autocamionul MAM 18430 cu nr. de înmatriculare TRAJ 995, autocamionul MAN TG410A cu nr. de înmatriculare TRAI 538, autocamionul MAN TG460A cu nr. de înmatriculare TRAI 539, semiremorca Krone SDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 887, semiremorca Krone SDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 887, semiremorca Krone SDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 889.

Conform scrisorii ÎS „CRIS „Registru” nr. 03/1-3727 din 23.07.2015 debitorul SRL „Stroiservis” avea înregistrate în registrul unităților de transport autocamionul MAM 18430 cu nr. de înmatriculare TRAJ 995, autocamionul MAN TG410A cu nr. de înmatriculare TRAI 538, autocamionul MAN TG460A cu nr. de înmatriculare TRAI 539, autocamionul MAN 18.463 FSL cu nr. de înmatriculare TRAH 416 (înstrăinat anterior intentării procedurii de insolvabilitate cu acordul creditorului garantat), semiremorca „Krone SDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 887, semiremorca Krone SDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 887, și semiremorca Krone SDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 889.

Potrivit actului de inventariere nr. 1 din 20.08.2015 și actului de predare-primire din 10 iulie 2015, la întreprindere de fapt au fost depistate autocamionul MAN TG410A cu nr. de înmatriculare TRAI 538, autocamionul MAN TGA 18.430 cu nr. de înmatriculare TRAJ 995, semiremorca Krone SDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 809 și semiremorca Krone SDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 887.

La caz, se atestă lipsa a două unități de transport cu drept de proprietate a debitorului și anume, autocamionul MAN TG460A cu nr. de înmatriculare TRAI 539 și o semiremorcă KroneSDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 889, fapt recunoscut și de reprezentantul debitorului Berov Stepan. Prin actul de predare-primire din 10.07.2015 Berov Stepan a transmis doar certificatele de înmatriculare cu nr. de înregistrare a unităților de transport nedepistate, invocând că aceste mijloace de transport au fost accidentate peste hotarele țării și nu au mai revenit înapoi, fiind în imposibilitate de a fi restabilite, însă un act în acest sens nu a fost prezentat.

Lichidatorul a menționat că bunurile existente la debitor au fost valorificate la 27.07.2016, în urma negocierilor directe, s-au comercializat autocamionul MAN 18430, a.f. 2005 cu nr. de înmatriculare TRAJ 995, cu nr. de identificare WMAH08ZZ86G181919 și semiremorca Krone SDP27, a.f. 2003 cu nr. de înmatriculare TRAA 887 cu nr. de identificare WKESDP27011379330 la prețul de 200 000 lei. De asemenea, la 12.10.2016 s-au comercializat autocamioul MAN

TG410A, a.f. 2002 cu nr. de înmatriculare TRAI 538 cu nr. de identificare WMANH05ZZZ2G159503 și semiremorca Krone SDP27, a.f. 1998 cu nr. de înmatriculare TRAA 806 cu nr. de identificare WKESDP27000W15263 la prețul de 180 000 lei.

La 25.09.2015 au fost validați trei creditori în sumă totală de 1 031 325,32 lei. Conform tabelului definitiv consolidat actualizat, valoarea creanțelor neacoperite constituie suma de 689 325,32 lei.

Potrivit art. 248 alin. (1) lit. i) al Legii insolvenței dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin comiterea unor acțiuni care au dus daune proprietății debitorului.

La caz, conform contractului de gaj nr. 3523 din 03.08.2010 au fost gajate bunurile (mijloacele de transport care lipsesc) autocamionul MAN TG460A cu nr. de înmatriculare TRAI 539 și semiremorca Krone SDP27 cu nr. de înmatriculare TRAA 889, iar debitorul, în persoana administratorului Berov Stepan s-a obligat să asigure păstrarea și evidența bunurilor, să asigure din cont propriu cu poliță de asigurare bunurile gajate, să înlocuiască bunul gajat în cazul pierderii lui cu unul echivalent în asortiment, cantitate și valoare egală. Totodată, ultima asigurare facultativă a mijloacelor de transport menționate supra care ar acoperi integral valoarea bunurilor a fost efectuată la 28.03.2012.

Consideră că prin acțiunea sa administratorul debitorului nu a asigurat bunurile gajate (clauză imperativă a contractelor de gaj), nu a propus băncii alte mijloace de transport pentru înlocuirea bunurilor avariate. Beron Stepan vădit a acționat în detrimentul creditorilor, în special creditorului garantat SA „Eximbank Gruppo Veneto Banca” SA, care conta la stingerea creanței și din mijloacele de transport pierdute, ori la compensarea contravalorii bunului gajat din contul companiei de asigurare. Totodată Berov Stepan nu a prezentat dovezi pertinente că mijloacele de transport au fost avariate, limitându-se la declarațiile neprobate.

Sub acest aspect, se poate constata că administratorul debitorului a deturnat o parte din bunurile întreprinderii.

Astfel, situația creată de organul de conducere a debitorului justifică atragerea lui la răspundere subsidiară în baza art. 248 alin. (1) lit. i) al Legii insolvenței.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017 s-a admis parțial cererea lichidatorului SRL „Stroiservis” în proces de faliment, Verdeș Alexandru. S-a obligat Berov Stepan de a răspunde pentru obligațiile debitorului SRL „Stroiservis” în proces de faliment față de creditori cu creanțe validate, prin încasarea de la Berov Stepan a sumei de 425 445 lei. În rest, cererea lichidatorului Verdeș Alexandru în partea atragerii la răspundere subsidiară a lui Berov Stepan pentru suma restantă din tabelul definitiv al creanțelor SRL „Stroiservis” în valoare de 263 880,32 lei s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 49-53)

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017 s-a admis cererea lichidatorului SRL „Stroiservis” în proces de faliment, Verdeș Alexandru și s-a aplicat sechestru pe bunurile mobile și imobile aflate în proprietatea persoanei fizice Berov Stepan în limita creanțelor pentru care este supus răspunderii subsidiare în valoare de 425 445 lei. (f.d. 54)

La 24 martie 2017 avocatul Granici Sergiu în interesele lui Berov Stepan a declarat recurs, solicitând casarea hotărârii și încheierii Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017 cu emiterea unei noi soluții de respingere a cererilor lichidatorului SRL „Stroiservis” în proces de faliment, Verdeș Alexandru. (f.d. 58, 60-62)

În motivarea cererii de recurs reprezentantul recurentului a invocat că la examinarea cauzei instanța de insolvabilitate nu a elucidat toate circumstanțele legale, s-a bazat numai pe declarațiile lichidatorului Verdeș Alexandru, nefiind luate în considerație argumentele recurentului.

Consideră că prin acțiunile întreprinse de către Berov Stepan în administrarea întreprinderii și stingerea sumelor datorate față de ea, introducând în casieria contabilității sumele datorate, se atestă că a acționat cu bună credință. Respectiv Berov Stepan nu poate fi atras la răspundere subsidiară în baza prevederilor art. 15 alin. (1) și art. 248 alin. (1) lit. i) al Legii insolvabilității.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul înaintat urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Norma cuprinsă în art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 26 iunie 2012 stipulează că hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat hotărârea și încheierea la 17 martie 2017, iar cererea de recurs a fost depusă la 24 martie 2017 în termen.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărârea, precum și încheierile atacate cu recurs.

Curtea de Apel Cahul prin hotărârea din 17 martie 2017 a admis parțial cererea lichidatorului SRL „Stroiservis” în proces de faliment, Verdeș Alexandru și l-a obligat pe Berov Stepan de a răspunde pentru obligațiile debitorului SRL „Stroiservis” în proces de faliment față de creditorii cu creanțe validate, prin încasarea de la Berov Stepan a sumei de 425 445 lei. În rest, cererea lichidatorului Verdeș Alexandru în partea atragerii la răspundere subsidiară a lui Berov Stepan pentru suma restantă din tabelul definitiv al creanțelor SRL „Stroiservis” în valoare de 263 880,32 lei a respins-o ca fiind neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că concluzia instanței de insolvabilitate este întemeiată din următoarele motive.

Conform art. 10 alin. (2) al Legii insolvabilității temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului.

Potrivit art. 14 alin (1) al Legii insolabilității debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10.

În conformitate cu art. 15 alin. (1) al Legii insolabilității în cazul insolabilității debitorului din culpa fondatorilor (membriilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Conform prevederilor art. 248 alin. (1) al Legii insolabilității dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolabilității/lichidatorului instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolabilitatea prin: i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Se constată că aducerea în stare de insolabilitate a SRL „Stroiservis” parțial este urmare a acțiunilor cu rea-credință a organelor de conducere ale întreprinderii în persoana administratorului Berov Stepan, fiind în această parte evaluată la suma de 1 610 918,02 lei, pe când la restul valorii creditorilor validați la suma de 1 411 881,98 lei, este o urmare a incapacității naturale a debitorului de a corespunde și executa obligațiunile sale financiare față de creditori în condițiile riscului rezonabil al activității de întreprinzător.

Conform tabelului definitiv al creanțelor SRL „Stroiservis” din 17.09.2015 au fost validate creanțe în sumă de 1 031 325,32 lei, care include creanțele creditorului garantat BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA cu suma de 910 410,25 lei și creanțele creditorilor chirografari: Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Taraclia la suma de 60 922,23 lei (44 924,55 lei la rangul III și 15 997,68 lei la rangul VI), calculate pentru taxe și impozite în perioada de până la intentarea procesului de insolabilitate, SA „Asito” în sumă de 5971,84 lei la rangul IV, SRL „Bemol Retail” în sumă de 54 021 lei la rangul IV.

După valorificarea bunurilor grevate cu gaj în favoarea creditorului garantat BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, potrivit tabelului definitiv consolidat al creanțelor, au rămas nestinse creanțe în valoare totală de 689 325,32 lei. Referitor la masa debitoare, s-a reținut că SRL „Stroiservis” nu dispune de bunuri imobile și nici nu s-au depistat bunuri mobile care ar putea fi incluse în masa debitoare, astfel că din masa debitoare au fost stinse o parte neesențială a creanțelor creditorilor validați.

Instanța de recurs relevă că creanța garantată a creditorului BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA este întemeiată în baza contractelor de credit nr. 3523, nr. 3524 și nr. 3525 din 03.08.2010, prin care SRL „Stroiservis” a obținut credite în mărime de 54 000 euro, 24 000 euro și 150 000 lei precum și contractului de gaj nr. 3523 din 03.08.2010, prin care au fost gajate următoarele unități de transport: cap-tractor MAN 18 463 cu nr. de înmatriculare TRAH 416, cap-tractor MAN TG

410A cu nr. de înmatriculare TRAI 538, cap-tractor MAN TG 460A cu nr. de înmatriculare TRAI 539, semiremorca Krone SDP 27 cu nr. de înmatriculare TRAA 889, semiremorca Krone SDP 27 cu nr. de înmatriculare TRAA 889, semiremorca Krone SDP 27 cu nr. de înmatriculare TRAA 887 și semiremorca Krone SDP 27 cu nr. de înmatriculare TRAA 806.

S-a stabilit că din bunurile grevate cu gaj, la inventarierea masei debitoare nu a fost constatată existența unităților de transport cap-tractor MAN TG 460A cu nr. de înmatriculare TRAI 539 și semiremorca Krone SDP 27 cu nr. de înmatriculare TRAA 889, motiv pentru care lichidatorul a fost în imposibilitate de a le valorifica în favoarea Băncii.

Instanța de recurs a reținut că nu este probat de către administratorul debitorului modul de ieșire din patrimoniul SRL „Stroiservis” a unităților de transport grevate cu gaj cap-tractor MAN TG 460A cu nr. de înmatriculare TRAI 539 și semiremorca Krone SDP 27 cu nr. de înmatriculare TRAA 889, acționând contrar prevederilor contractuale și legislației civile ce reglementează relațiile de gaj.

Instanța de recurs constată întemeiată concluzia instanței de insolabilitate precum că acțiunile administratorului SRL „Stroiservis” Berov Stepan, care a înstrăinat în mod necunoscut, fără acordul creditorului gajist bunurile gajate în favoarea creditorului-gajist, pe când ulterior înstrăinării la contul creditorului-gajist nu au fost virate careva mijloace bănești obținute pe seama acestei înstrăinări, denotă o tendință a administratorului Berov Stepan de a evita în orice mod stingerea obligațiilor față de creditorul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA. Pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului este suficientă constatarea culpei lui Berov Stepan. În cazul din speță Berov Stepan a acționat contrar prevederilor art. 454, art. 477 alin. (3) Cod civil, art. 1, art. 52 alin. (3) al Legii nr. 449 din 30.07.2001 cu privire la gaj.

Totodată, instanța de insolabilitate întemeiat a considerat că urmează a fi admisă parțial cererea lichidatorului Verdeș Alexandru, fiind calculată valoarea prejudiciului cauzat de către Berov Stepan în mărime de 425 445 lei, or, valoarea de gaj a unităților de transport, cap-tractor MAN TG 460A cu nr. de înmatriculare TRAI 539 și semiremorca Krone SDP 27 cu nr. de înmatriculare TRAA 889 este de 425 445 lei, iar evaluarea prejudiciului cauzat de Berov Stepan, prin înstrăinarea/pierderea culpabilă a bunurilor gajate, nu poate fi calculată la valoarea tuturor creanțelor validate și nestinse din valorificarea masei debitoare, dar urmează a fi estimat în valoarea cu care au fost evaluate aceste bunuri de către părțile contractante la momentul încheierii contractului de gaj din 03.08.2010.

Se menționează că răspunderea patrimonială a lui Berov Stepan, fostul administrator și asociat al SRL „Stroiservis”, este antrenată, întrucât acesta a cauzat starea de insolabilitate al debitorului, prin săvârșirea uneia din faptele enumerate la art. 248 alin. (1) al Legii insolabilității și anume comiterea acțiunilor, înstrăinarea bunurilor mobile, care a adus daune proprietății debitorului, iar, consecutiv, prin cauzarea insolabilității a determinat insuficiența ori lipsa lichidităților din patrimoniul debitorului necesare pentru plata integrală și în termen a datoriilor bănești, certe și exigibile, prejudiciindu-i în acest fel pe creditorii.

Din analiza prevederilor art. 15 și art. 248 al legii menționate reiese că în dependență de motivele apariției stării de insolvabilitate a debitorului, fondatorul (asociatul) va purta răspundere subsidiară față de creditorii sau la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, instanța de insolvabilitate poate dispune că datoriile debitorului insolvent să fie suportate de asociat/fondator.

În aceste circumstanțe nu pot fi reținute criticile formulate în recurs cu privire la ilegalitățile hotărârii instanței de insolvabilitate, deoarece sunt nejustificate și se combat prin constatările relatate, mai mult că hotărârea dată a fost adoptată cu respectarea și aplicarea corectă a legislației procedurale și materiale.

Subsecvent, instanța de recurs consideră, că odată ce s-a stabilit că cererea lichidatorului SRL „Stroiservis” în proces de faliment, Verdeș Alexandru privind atragerea la răspundere subsidiară a organului de conducere a debitorului Berov Stepan este întemeiată, încheierea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017 privind asigurarea cererii, prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile aflate în proprietatea lui Berov Stepan în limita pretențiilor înaintate în sumă de 425 445 lei, de asemenea, se consideră a fi întemeiată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Cahul a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, a dat o apreciere justă probelor administrate, a aplicat corect normele de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea și încheierea Curții de Apel Cahul.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de avocatul Granici Sergiu în interesele lui Berov Stepan.

Se menține hotărârea și încheierea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017, în pricina civilă la cererea lichidatorului SRL „Stroiservis” în proces de faliment, Verdeș Alexandru privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere al SRL „Stroiservis”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță

Mariana Pitic

Maria Ghervas